

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

LEDEN 2004 *** ROČNÍK V.*** ČÍSLO 1

Citát inspirující:

... přečtu si celý příběh o Benediktovi, docela zajímavý, ale trochu nudný a přetížený symboly. Bude to další z mnoha knih, které vznikly výhradně pro potěšení svých autorů.
Tereza Brdečková - Listy Markétě

POTKÁVÁNÍ

Podobná deltě Nilu
ostychem ramen
cestu si hledá
kde má své moře

Podobná prameni
z bezradných písků
klopýtá v sobě
v nedůvěře

Podobná stínu ohně
shořelým stéblem

v popelu pláče
v nepokoře

Podobná stopám v jílu
vysychá léty
v pravěký otisk
dinosaura

Podobnou idolu
co byla Laura
stále ji potkávám
podivnou lásku

Josef Jindra

LIS PŘED PRAZDNÝM HLEDIŠTĚM

Předvánoční autorské čtení máme zdárně za sebou a já bych se přesto k jedné věci chtěl vrátit: K ÚČASTI DIVÁKŮ. Lépe by bylo neúčasti diváků. Již dříve se v Kobře vyskytly články zabývající se touto problematikou (viz Jindra), dokonce jsme navrhovali, že budeme diváky chytat do sítí. Ono potom skutečně přestává mít smysl pořádat podobné akce, pokud nepřinášejí radost a prospěch alespoň nám samým. Mám k tomu dvě připomínky. Tak první z nich: Proč se nikdy nepřijde podívat někdo z města (myslím tím z radnice)? Vždyť tito lidé rozhodují o přidělování peníze na činnost a přitom nevím, jak dobře jsou informováni o činnosti kulturních spolků ve městě. Jak potom rozdělují finanční prostředky? Víím, že předvánoční čas a povinnosti účastnit se jiných akcí tyto lidi přece jenom částečně omlouvá, ale když si vzpomenu, že nepřišli ani na čtení na jaře a musel bych dlouho vzpomínat, kdy vlastně přišli, tak je mně z toho všeho smutno.

Za druhé: Pro LISáky méně příjemné - Kolik lidí jsme my sami pozvali? Kolika lidem jste vy osobně předali pozvánky, které byly volně ke stažení od Jany z e-mailové pošty nebo k mání u Jany v knihovně? Já sám jsem pozvánku vyvěsil v Nové Pace v čekárně, předal ji do knihovny v Nové Pace při jiné literární akci a rozdál několika známým, kteří účast přislíbili, ale stejně nepřišli. Možná právě teď řeknete: On pozvánky rozdál a stejně nikdo nepřišel! Ale věřím tomu, že kdyby bylo čtení v Nové Pace, určitě by přišlo několik lidí, troufám si říct minimálně patnáct - dvacet diváků, a to nejen pacientů a příbuzných. Vždyť třeba na Řehečskou slepici přišlo padesát lidí!

Není to trochu v naší pohodlnosti (nechci použít silnější výraz)? Vzpomínám si na knihu Radka Johna Jak jsem viděl Ameriku, kde popisuje, že začínající herec, pokud získá roli, rozesílá zadarmo vstupenky všem producentům, lidem od filmu a dalším důležitým lidem od kumštu, aby na sebe upozornil. Víím, že většina LISáků na sebe upozornit nechce, chce si psát sama pro sebe nebo do šuplíku. Je to jejich svobodná volba, ale přiznám se, že to moc nechápu a narážím na ono Halasovské : Každý chce být někým čten .

Takže pořádat autorská čtení před prázdným hledištěm? ANO či NE ? Já osobně říkám ANO, ALE ... akci musí předcházet větší propagace (tu nemůže dělat jeden dva lidi), čtení dělat v menších místech, kde je minimální nabídka kultury a nezřikat se účasti na autorských čteních zavedených skupin ve větších městech. Doporučoval bych i menší skupiny vystupujících, aby se autor mohl více představit, pět minut je někdy strašně málo. Ale především se do akce musí zapojit na její organizaci více lidí, jinak to opravdu nemá smysl. A pokud nebudeme chtít něco dělat sami z vlastního přesvědčení, ale pouze z jakési povinnosti (nevím, kdo nás nutí? Franc?), tak nedělejte raději nic a v klidu a pokoji rozjímejte, jak by to bylo pěkné, kdyby někdo o naší tvorbu z řad

diváctva stál. Třeba potom přijde bohatý princ (pardon), radní a vysází na stůl hezkou řádku bankovek na kulturní činnost spolku. Na pohádky a zázraky ale nevěřím ...
Václav

VÍTE, ŽE ...

- V listopadu 2003 proběhla v Městské knihovně v Rožnově pod Radhoštěm vernisáž výstavy poezie doplněná fotografiemi místních autorů. Mezi básníky zúčastněnými na celém projektu je i Václav Franc, jehož dvě básně (Píšťaly a Harfa) vyšly v almanachu rožnovské knihovny Pod pokličkou duše (bližší informace na www.knir.cz).

- Ve středu 10.prosince se v Městské knihovně v Jičíně konalo Předvánoční autorské čtení členů Literárního spolku LIS.

- Ve čtvrtek 18.prosince 2003 se v Městské knihovně v Jičíně konal poetický podvečer s poezií Dragy Zlatníkové, na kterém vystoupili herci Volného hereckého sdružení Nina Martínková a Martin Zajíček s hudebním doprovodem Pavla Krčmárika.

- V prosincovém čísle Jičínského čtvrtletníku vyšel článek Jany Benešové Literární spolek autorů Jičínska - LIS, ve kterém autorka představuje v krátkosti historii spolku. Součástí článku je krátká ukázka z tvorby Václava France (báseň Vánoční chvění).

- V pátek 19.prosince 2003 vyšel v Nových Novinách článek Václava France, který přináší, vedle krátké informace o Předvánočním autorském čtení v knihovně, souhrnný pohled na činnost LISu v roce 2003 (Listování uplynulým rokem).

- V Mateřinkovém zpravodaji (č.16/ září 2003) , který vydává Nadační fond Mateřinka Nymburk, vyšla v rámci soutěže Povedený rodinný výlet povídka Václava France Rodinný výlet pana Nováka.

- Josef Jindra patří mezi přispívatele Pojizerských listů, v předvánočním čísle ze 17. prosince 2003 uveřejnil tři svoje básně se zimně-vánoční tematikou (Advent , Koleda, Štědrý den)
Václav

POEZIE MEZI NÁMI

Koncem listopadu 2003 vyvrcholil v Táboře druhý ročník literární soutěže POEZIE MEZI NÁMI, kterou pořádá nakladatelství Půlnoc společně s GN-Galénovým nadačním fondem. Soutěže se zúčastnilo 53 soutěžících nejen z České republiky ale i ze Slovenska. Každý soutěžící mohl zaslat tři básně, které byly hodnoceny každá samostatně, takže vzniklo pořadí 234 soutěžních básní (proto jeden autor obsadil více míst). Vítězství získala Tamara Kopřivová z Plzně za básně Střední věk. Vyhodnoceno bylo prvních deset míst a mezi autory v desítku nejúspěšnějších jsou z mně známých jmen například Zora Šimůnková z Prahy (oceněná na Řehečské slepici) nebo Zdenka Líbalová z Mělníka (organizátorka Mělnického Pegasa).

A jak dopadli LISáci? Především mně mrzí, že přes mou veškerou snahu a aktivitu se vytrvale soutěží účastní pouze minimum autorům z našeho spolku. Jsem to pořád jen já a maximálně ještě jeden nebo jedna. Chtěl bych pochválit Renátu Šťastnou, sic spíše prozaička, rozhodně se v silné konkurenci neztratila, ale především pokusila se.

Moje básně Babička zůstala pouze 2 body od první desítky a získala společně s básněmi Márie Panchuchové a Jitky Grünthalové (účastnice Řehečské slepice) 17.- 19.místo. Renáta Šťastná se vešla do první stovky (básně Ráda bych, 95.- 101.místo). Musím říct, že za Renátou zůstala i řada známějších jmen z literárních soutěží. Škoda pohodlnosti těch ostatních, kteří se raději neobtěžovali.

Mám sice výhrady k hodnocení autorů dle jedné básně, ale na druhou stranu je dobře, že porotu tvořilo sedm lidí nejrůznějších profesí (novináři, studenti, pedagogové, básníci, muzikanti). A šéfredaktor nakladatelství Půlnoc v rámci závěrečného večera 2. ročníku vyhlásil ročník třetí. ten má uzávěrku 15. září 2004 a prakticky stejná pravidla (maximálně tři básně). Vše potřebné ještě v Kobře uvedu. Soutěž nakladatelství Půlnoc je přínosná, ale především bych ocenil nabídku nakladatelství, kterou nabízí při vydávání malonákladových tisků sbírek nebo při kopírování. Tak například ofsetový tisk formátu A6 o rozsahu 24 stran se dá při minimálním nákladu 270 kusů pořídit za 5.700,- Kč, což je v dnešní době cena opravdu přijatelná. Tisk ve formátu A5 o rozsahu 64 stran při nákladu 270 kusů lze pořídit za 16.200,-Kč.

Zájemci kontaktujte pana Uhrmanna, rád vám zpracuje do týdne kalkulaci na konkrétní zakázku (Nakladatelství Půlnoc, Vídeňská 2773, 390 05 Tábor, e-mail pulnoc.tabor@tiscali.cz). Nakladatel slibuje krátké lhůty. Do týdne připraví kalkulace, do měsíce typografické zpracování, dalších 14 dní příprava pro tisk a tisk publikace. Nechcete to zkusit?

Václav

LITERÁRNÍ VARNSDORF 2004

Město Varnsdorf a Městská knihovna Varnsdorf vyhláší 6.ročník literární soutěže. Věk soutěžících není limitován, všechny práce musí být původní a dosud nikde nepublikované. Soutěž je anonymní.

Kategorie: 1) Próza, 2) Poezie, 3) Publicistika (reportáž, črta, rozhovor, fejeton, literatura faktu).

Uzávěrka soutěže 28.února 2004. Práce je třeba zaslat na adresu: Městská knihovna Varnsdorf, Karlova 1746, 407 47 Varnsdorf. Informace na telefonu: 0413/372 476, 372 088 (paní Domorázková) , e-mail: info@interdata.cz .

Přijímají se práce psané na stroji nebo počítači (po jedné straně formátu A4, soutěžní práce nutno zaslat ve čtyřech vyhotoveních a do rozsahu 10 stran.

Autor přiloží k práci obálku s názvem soutěžní práce, jménem autora, datem narození, adresou a telefonem, event. e-mailem. Na zvláštní papír je nutné napsat souhlas s případným uveřejněním soutěžní práce bez nároku na autorský honorář.

Vyhlášení se uskuteční v sobotu 19.června 2002 a o témže víkendu se uskuteční i odborný seminář (18-20.června). Organizátoři vydají do konce roku 2004 sborník vybraných prací.

Z vlastních zkušeností vřele doporučuji zúčastnit se! Náš spolek zde získal několik ocenění (hlavně v letech 1998 a 2000 ! Václav

ANKETNÍ OTÁZKA iKOBRY:

Domníváte se, že je nadále nutné uveřejňovat celý letáček s vyhlášením literární soutěže v tištěné Kobře, když většina LISÁKŮ má přístup na internet? Myslím si, že by stačilo uveřejnit odkazy na příslušné stránky, kde lze soutěže najít. Co vy na to? Napište svůj názor na stránkách iKobry! Václav

(Informace o dalších soutěžích na stránkách www.neraweb.cz .)

PROCHOROVO POVÁNOČNÍ ROZJÍMÁNÍ

27 12 2003

Chválabohu, konečně to přišlo. Ten stav, kdy můžu, aniž by se mi jakkoli zvedal žaludek, sednout ke klávesám. Kdy mi svítící prázdná obrazovka nenahání hrůzu. Nezpůsobuje bolest. Možná to ještě není ten přetlak, ten mus. Ale s použitím trochy vůle už můžu PSÁT a zmatečné, neuspořádané, někdy i bolavé pletoucí se myšlenky svěřit papíru, by lidstvo nebylo okradeno ? Asi za

to může trochu i František Hrubín, tehdá třiačtyřicetiletý, který si psal s Václavem Černým a poslední Literárky ty dopisy, jakožto ukázkou z připravované knihy uveřejnily. Takže za to vlastně může Vladimír, který mi Literárky jako předplatné za Prochoroviny předplatil. A skrze tyhle ukázky připomenul jsem si zase, jaké jsou to neprekonatelné romány, tyhle dopisy.

Sledovat život člověka skrze jeho korespondenci. Němcová (Kofránková ve Hradech to předvedla), Zelená kniha Wolkerových dopisů a další. Přičtu-li deníky (Zábrana: Celý život, Hanč: Události, Váchal.) Nemusím už číst vůbec nic. Mám v tom beletrii, poezii, politické i kulturní komentáře. Neměl bych zapomenout na paní Madlu Vaculíkovou a její dopisy Jiřímu Kolářovi.

Škoda, že tenhle pramen poznání člověčího myšlení a osudů je příchodem emailů značně omezen. Pro přítomnost věc úžasná - sdělit si navzájem s osobou blízkou, byť ne blízkou prostorově, okamžitý názor, diskutovat. Pro budoucnost je to ztracené. Nikdo nebude, ani nemůže, dělat z emailů jakýsi výtah.

Byli vtipní, ti hoši, které máme ze školy vynesené na podstavec kamenný. Pili, holky se jim líbily, dovedli se na sebe pěkně naštvát, krutě ironizovat. A ty pochybnosti nad svou prací: „Když tak přebírám své rukopisy, mám chuť to spálit. Nemám povahu uštečtilých amatérů a psát pro svou útěchu mne začíná otravovat. už mne asi venkov řádně otupil, chybí kavárna. Jsem ve svých třiačtyřiceti letech začátečník, ani ne ještě debutant. Nikdy jsem nic nedělal s takovou neláskou (nad poezií k Švabinského kresbám). Zkrátka je to sodovka. (Všimněme si té slušnosti klasiků. My říkáme že to jsou sračky.)“ Úžasně počtení.

Jak je to spisovatelské řemeslo krušné! Jak, tvořeno o samotě, najednou vyvolává potřebu spřízněnosti: „To se to pláče do Tvé vesty, když se nemůžeš bránit a dát mi do červeného nosu, o němž v tu chvíli nevíš, je-li rudý od pláče, nebo od chlastu.“ Ano, milánkové, tak píše Hrubín, klasik z čítanek. To je ona druhá stránka člověka píšícího. Není sám.

Vyčnívá z těch dopisů potřeba sejít se s ostatními. Pozor, s ostatními podobně naladěnými. Neboť ona hledám vhodné slovo „zášť?“ , nebo lhotejnost to byla?, k těm, se kterými nesouhlasili byla i očištná. Po setkání s Karlem Konrádem Hrubín napsal: „Moji draží, jak je to pěkné a příjemné být protivný!“ Potřeba naštvát se, kritizovat, hádat se. Na druhou stranu, jako kompenzace, potřeba přátelství. Vždyť pro ně ty flámy byly vlastně terapií. Léčbou, či alespoň prevencí, před zblázněním. Chlastejme, přátelé, přežijem a bude se nám snadněji psát.

Další projev mé úchylnosti: Najednou pocítil jsem velikou touhu jít někam na rozhovor. Konkrétně pokračovat ve svém cyklu představování zajímavých Jičíňáků. Posedlost psaním? Jak my umíme své bláznoviny vzorně pojmenovat!

Literárky udělaly mi radost, a dělají: Přinesly stránku veršů Jiřího Daniela, alias Schulmanna, který bydlel ve stejném domě, jako později já. Prolézal jsem

půdu, kterou byly různé byty propojené. Dokonce hrabal jsem se v papírech. U Schulmannů si pamatuju, že tam byly i nějaké noty, tuším Ježek. Co já tehdá, v 10 letech věděl o Ježkovi? Možná tam i byly verše básníka. Možná sedával a psal na dřevěném křesle na terase. kde jsme jako kluci řádili. Kde bychom měli čas, si na to křeslo sednout.

Druhá radost byla v tom, že tu byl úryvek z rozhovoru Aleše Pelána s Danielem a Jiřím Reynkovými. Laskavé povídání! Tím víc mne mrzí, že jsem prošvihnul na ČT2 pořad o Petrkově. A taky to, že jsem se tam ještě nepodíval. Petrkov, Stará Říše (Florián). V mém věku měl bych plány plnit neprodleně. Teď, s mou chromou nohou, šlo by to hůř. Žít si se svými plány? Nebo se snažit realizovat je navzdory pohodlnosti?
prochor

POJIZERSKÉ LISTY ... A CO DÁL? POJIZERKY !?

Již před časem jsem se v Kobře zabýval problematikou regionálního tisku ve svém fejetonu. Napsal jsem, že čím více novin, tím lépe, i když tomu budou vyhovovat více Noviny Jičinska, onomu Nové Noviny a třetímu třeba Pojizerské listy. Jenže ... s koncem roku 2003 z našeho života mizí Pojizerské listy, které by měly být nahrazeny Pojizerkami. Uvidíme, co přinesou další dny, neboť první číslo Pojizerek vyjde v druhé polovině ledna 2004. Pro ty, které tato problematika zajímá doporučuji stránky <http://trosky.cz/rajnet/web/>, kde se „Talli“ snaží některé věci vysvětlit ze svého pohledu. Příkládám i malou ukázkou z jejího článku **Pojizerské listy končí? (aneb jak to vidím já.)**

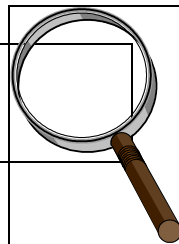
... aby se našel osvícený mecenáš, který pochopí, že náš čarokrásný region si zaslouží své vlastní noviny, zachycující besídky ve školkách, otvírání nových domovů důchodců, besedy s myslivci, hasiči atd. Noviny popisující trable nájemníků s předraženým byty, sloupkem shrnujícím události regionu a několika aktualitami. Noviny s prostorem pro prezentaci regionálních muzeí, knihoven, místních méně známých a přitom velmi kvalitních autorů. Noviny, kde mají prostor čtenáři k vyjádření svých názorů bez ohledu na to, co by si přál otisknout pan starosta té či oné obce či města. A takové noviny nám teď budou chybět.

Vážení čtenáři, můžete se mnou nesouhlasit. Můžete namítat že v Pojizerských listech nic nebylo, že nestály za nic a že tedy žádná škoda, když zmizí. Je to Váš názor. Kupujte si Blesk a ostatní podobně kvalitní noviny se spoustou lží, krvavých či hambatých fotek a žijte si ve světě, který tato média vytvářejí... Máme demokracii.

Já doufám, že se mezi Vámi najdou i tací, kteří pochopí co jsem výše napsaným článkem chtěla říci. Laskavý čtenář pochopí...

(Václav, citace z výše uvedených stránek)

LIS POD LUPOU aneb SEDM PÁDNÝCH (či pádových) OTÁZEK

Tentokrát s:
RENÁTOU ŠŤASTNOU

1) Jaká jsi byla v dětství čtenářka a co jsi četla?

Četla jsem všechno, co šlo - nejraději Čtyřlístky a příběhy o dětech, postupně dívčí romány, Stanislav Rudolfa asi nejvíc. Čím víc o problematice pubertáků, tím líp. Našla jsem se tam.

2) Kdy jsi poprvé zkusila napsat báseň či text a co to bylo?

Jéje, to mi bylo asi 8 let. Něco uhozenýho, že chci pejska nebo tak. Nakonec jsem dostala sestřičku.

3) Jaké byly první literární úspěchy?

Oficiální ani žádné. (redakční poznámka - povídka v almanachu Striptýz duše a povídka v brožuře Nelásky a co 3.cena na soutěži o Kryštofu Harantovi z Polžic a Bezdruzic ?).

4) Čeho bys chtěla v literatuře dosáhnout?

Aby mě někdo aspoň malinko četl. (redakční poznámka – já si rád tvoje věci přečtu).

5) Máš jako čtenářka a autorka svoje literární vzory?

No například MUDr. Franc se mi líbí, ale toho asi neznáte. Celkem nenápadný chlapík. Hned po něm Robert Fulghum. (redakční poznámka – MUDr.Franc ? Neznám!)

6) V kterou denní či roční dobu nejvíc píšeš a máš při psaní nějaký obvyklý rituál?

Píši buď, když mám splíny, říkám tomu duševní sračky, nebo když je mi dobře, říkám tomu zamilování.

7) Představ si, že budeš jmenována ministryní kultury. Co bys udělala jako svůj první krok?

Asi bych víc podporovala zájmové neziskové organizace - jít mezi lidi.

(Za rozhovor poděkoval a redakční poznámky Václav.)

Z tvorby Renáty Šťastné - ZKOUŠKY

Každý z nás prochází životními zkouškami. Pamatuji si, že každé moje období bylo provázeno nejméně jednou takovou " fakt ránou".

Moje poslední, současné, období začalo zjištěním, že jsem těhotná. A to "jsem" je přesné, neboť já mám miminko. Vždyť jsi ho chtěla, tak ho teda máš, řekl mi jeho otec těsně před tím, než nás opustil. To jsem vnímala jako nutnost, která poslouží pro dobro věci. Hned první zkouška přišla, když mému uzlíku byly tři měsíce. Šel na operaci hlavičky. Ustáli jsme to bez přebytečných šrámů na duši. Slzy byly, ale dopadlo to na výtečnou. Dělá mi jen samou radost, štěstí moje. V devíti měsících se někde skamarádil se salmonelou. A to teda byla rána. Kde, proč, kdy, jak to ... ? Spousta otázek a ani jedna odpověď. V té době moje sestra odcestovala na báječných dvanáct dní užít si sluníčka k moři. Než však stačila vstřebat první paprsky na loďi, okradli ji. Takže dvanáct dní se smrsklo na pár, přičemž ten zbytek litala po úřadech s nejistotou zda a jak a kdy se dostane domů. Ten strach o ni mi nedal spát. Když mi zavolala, že už má

nový pas a bude to všechno ó ká, oddychla jsem si.

Druhý den můj milý přišel o práci. Řekl jen co si myslí. Jaká drzost v demokratické společnosti. Tak přišel o zdroj příjmů .S ním i o služební mobil. Tudíž, v tu chvíli, o jedinou cestu, jak si vyměnit informace, když on je tam a já tady. Teď tam někde sedí a já mu ani nemůžu

popřát dobré ráno. Nastala doba ticha, kdy oba čekáme na to až ... A snažíme se něco dělat pro to, aby to bylo co nejdřív.

Člověk si vážně uvědomí cenu a pravý význam až teprve, když ztratí. V případě mobilu je to nepříjemná, leč čistě materiální záležitost. Sama jsem se té malé krabičce léta bránila. Nutnost to byla ve chvíli, kdy se sestra rozhodla vdát se k moři ... Dnes je spousta věcí jinak, ale ta pravda je věčná. Obzvlášť bolestivá ztratíš-li, kohos' miloval. To bývá zkouška, kterou dost z nás neustojí. Ten šrám na duši zůstane tak hluboký, že už se nikdy nezacelí. Napadá mě jediné-nebuďme tak lehkovážní, neriskujme tolik a važme si životů a lidí, které máme kolem sebe. Máme jen jednu. Právě teď. Zítřka už to nemusí být pravda. (9.8.2003)

DOBRÁ ADRESA

Ti z vás, kteří navštěvují pravidelně stránky www.dobraadresa.cz , ví, o čem je řeč. Jedná se o kulturně-společenský časopis na internetu, kde můžete najít řadu zajímavých informací nejen o literatuře. Šéfredaktor Dobré adresy Štefan Švec se společně se svými spolupracovníky rozhodl uspořádat z nejúspěšnějších textů první výbor, který vyšel v prosinci 2003. Najdete v něm například porovnávací studii Oldřicha Šišky Česká nebo polská: která je lepší?, ve které se autor zabývá významem české a polské literatury, porovnává nositele Nobelových cen a porovnává s evropskou literaturou. Jsou zde namátkou texty (např. Evy Hrubé), reportáže (Štefan Švec Ze zájezdu do českých vesnic v Rumunsku) nebo rozhovor se Slávkou Peroutkovou, třetí ženou Ferdinanda Peroutky.

Zájemci o tento výbor z Dobré adresy se mohou obrátit na internetovou adresu dobraadresa@firstnet.cz nebo výtisk objednat na adrese Dobrá adresa, Na Plzeňce 1, 150 00 Praha 5. Lacinější je verze ve formátu A5 (95,- Kč + poštovné), ve formátu A4 stojí jeden výtisk 195,-Kč + poštovné.

V roce 2004 chystá redakce další tři výbory, které budou zasílány pouze předplatitelům, cena všech tří výborů je včetně poštovného u formátu A5 295,- Kč u A4 595,-Kč (možno objednat na předem uvedených adresách nebo na tel. 257 325 798. Další zajímavosti se pochopitelně můžete dozvědět na výše uvedené internetové adrese.

Václav

ŘEKNI MI, CO UŽ NIKDY NEBUDU ČÍST ...

Beata, Hraběnka - Zuzana Francková

Možná jste si všimli trochu pozmeněného názvu tradiční rubriky. Skutečně to není náhoda nebo omyl. Před časem jsem si řekl, že bych si měl přečíst něco od jičínské autorky, úspěšné spisovatelky literatury pro dívky a ženy Zuzany Franckové. Navíc mě také zajímalo, jakých chyb se dopouštím, když můj rukopis nakladatelství, kde paní Francková tak úspěšně vydává, promptně odmítlo. Chybami se člověk učí, a tak jsem sáhl po dvou knížkách, mimochodem v knihovně není jednoduché si tyto knížky půjčit, neboť je o ně mezi čtenářkami velký zájem.

První knížka, Beata, líčí osudy dívky, která se v předškolním věku stane sirotkem, vychovává jí babička, a ta ji vede k víře v boha, což hrdince způsobí řadu problémů v životě, když se děj odehrává před rokem 1989. Dívka nakonec vystuduje zdravotnickou školu a stává se členkou řádu, jako jeptiška se stará o postižené děti. Po sametové revoluci se potom platonicky zamiluje do nového ředitele ústavu a čeká na boží znamení, zda má zůstat věrná řádu či odejít za mužem, ke kterému stále více pociťuje něco víc než sympatie.

Druhá knížka, Hraběnka, líčí životní příběh ženy, která se jako dcera zahradníka a kuchařky na zámku zamiluje do mladého pana hraběte a nakonec se stane, na počátku 2.světové války, jeho ženou. Přichází problémy za války, po únorových událostech 1948, práce v textilce, narození dcery, sebevražda manžela, rok 1968 a její emigrace s dcerou. Hrdinka se podruhé vdá, ale osud je k ní krutý, neboť manžel se zetěm umírají při autonehodě. "Hraběnka" nezlomena všemi ranami osudu se dožívá roku 1989 a v závěru knihy, kdy se ohlíží zpět za svým životem, umírá.

Co k těmto náhodně vybraným knihám autorky říci? Jsem překvapen, že právě tato „literatura“ patří mezi tolik čtené, nevím, jak by autorka dopadla, kdyby svoje texty poslala do nějaké literární soutěže? Co by tomu řekl pan doktor Dvořák, který posuzoval texty na řadě soutěží? Mně je z toho všeho smutno. Chtěl jsem v následujících řádcích udělat malý rozbor podle mého názoru, ale myslím si, že je to zcela zbytečné. Negativní názor by možná přidal autorce další čtenářky, a to nechci a pozitivního toho knihy mnoho nenabízejí. Musím přiznat, že spíše druhá kniha, Hraběnka, je z hlediska děje zajímavější, i když jsem po prvních stránkách vytušil, jak se vše odehraje dál. Ale výborný námět bez sentimentu by vystačil na román o mnoha set stránkách, v tomto podání je to jen slabá káva. Tak mě napadá srovnání s Pecháčkovým Osvobozeným kinem Mír, což je vlastně také román o jednom lidském osudu, ale Pecháček je skutečný Spisovatel s velkým S a z námětu vytěžil hodně (retrospektivy, humor, nadsázka, spojitost s historickými postavami atp.). Francková děj pouze převyprávěla. Podle mého názoru je to na literaturu proklatě málo! Navíc jsem

trochu přemýšlel i o obsahu knihy, možná, že si to již nepamatuji, ale ... existovali před rokem 1989 bazary, kde si lidé za pár korun mohli koupit obnošené oblečení, kde se hrabali v krabicích s prádlem ? (viz Beata).

Po přečtení knih mně bylo smutno. Rozhodně se nejedná z mé strany o závist či nepřejícnost, autorce úspěch přeji, ale ... přece jenom k něčemu moje čtení bylo dobré ... pochopil jsem, proč mně jeden známý řekl, abych byl rád, že můj rukopis ono nakladatelství odmítlo. Je mně smutno, že tolik mladých dívek a žen čte takové knihy. Možná je to proto, že v životě nelze vše vyřešit mávnutím zázračného proutku, že život přináší mnoho bolestí a strastí, a tak čtenářky potřebují aspoň na chvíli přenést do světa snění.

A kdybych chtěl někdy číst knížky podobného typu, tak si raději pustím program jedné komerční televize, domnívám se, že to vyjde nastejno. Václav

„NESDRUŽUJ SE S NIKÝM, SPISOVATEL JE SÁM.“

Danilo Krš , HOST 4/2002

Před časem jsme se, tuším na prvním stmeláči, bavili o budoucnosti LISu a nakonec i cílech každého z nás. Já jsem tenkrát přirovnal každého autora jako tenistu, který je na kurtu sám za sebe, ale za určitých situací může pomoci družstvu, výsledky jednoho autora mohou pomoci ostatním. Dnes se k tomuto přirovnání chci vrátit. Nějaký čas jsem se s větším či menším úspěchem snažil pomáhat spolku a všem jeho členům. Letos v době vánočních svátků a přechodu do nového roku jsem se zamyslel. Přispělo k tomu tak trochu i Prochorovo povánoční zamyšlení (viz Kobra str.5). Co bude třeba za dvacet let? Nebudu si říkat, že jsem měl zkusit napsat něco, co by tady po mně zůstalo, proniknout někam dál, alespoň to zkusit, abych jednou nelitoval toho, co jsem neudělal, nepokusil se o to. Víím, že to není jednoduché a lehké, spisovatelů se v Čechách poslední dobou urodilo, ale mám určité ambice a ve sportovním žargonu, chtěl bych se dostat v tom pomyslném žebříčku o pár míst výš. Aspoň jednou si zahrát Wimbledon, třeba jen 1.kolo.

Zároveň jsem si zhodnotil, že LISu víc dávám, než on mně vrací. Nechci se tímto zříkat řady aktivit, které jsem dělal dobrovolně, sám (v kterých hodlám pokračovat - KOBRA, ČAJ, pochopitelně i v akci se Slováky, atd.), ale ... nezlobte se, nějak postrádám odezvu. Například Martin si dal práci s internetovou podobou iKobry a teď ruku na srdce: Kolik z vás si udělalo chvilku času, aby se na ty stránky na internetu podívalo? Kolik z vás reagovalo na nějaký článek, když už nemluvím o tom, že byste sami spoluvytvářeli tyto stránky? Já víím, řeknete, že vy jste stránky nechtěli, ale ... co jste vlastně chtěli? Když se dává dohromady nový almanach, kde by se měla prezentovat vaše nová tvorba, tak se sejde příspěvků, že by je spočítal na prstech jedné ruky. Do každého dalšího ČAJe sháním tvorbu cizích autorů, abych naplnil

stránky. Nestěžujte si potom, že není, kde uveřejňovat vaši tvorbu, když vlastně žádnou novou tvorbu nevytváříte!

Kolika jste se účastnili literárních soutěží a kolika literárních akcí (vyhodnocení soutěže, knižních veletrhů, besed mimo LIS, atp.)? Víím, že ne všichni mají tolik času, ale proboha, vždyť je to váš koníček. Když se snažím o vaši propagaci v KOBŘE a na internetových stránkách KOBRY rozhovorem s autorem, tak odepíší tři lidi plus já. Je mně smutno, když vidím, jak se na různých literárních akcích autoři předhánějí v prezentaci nových sbírek ... ?

Tímto mým možná trochu emotivním sdělením chci říct, že jsem se rozhodl, že se v letošním roce nebudu v LISu angažovat tolik, jako jsem to dělal v minulosti. Budu dále spolupracovat, vydávat, účastnit se akcí, ale možná, že to LISu pomůže, podnítí nové autory, tváře, kterým jsem možná tak trochu zacláněl v rozletu.

Souvisí to tak trochu i s mým předsevzetím věnovat se v novém roce více sobě, svým aktivitám, zdraví a rodině, což jistě přivítá manželka. Mám rozdělané některé literární projekty, na které jsem v blázcinci ostatních starostí neměl čas, chtěl bych je letos dodělat a pak se uvidí. V žádném případě ale nemám zájem scházet se na schůzkách a neustále opakovat základní údery, pinkat si o zeď a říkat si, že se stejně nedá nic dělat, protože nás nikdo nechte a nikdo nechodí na naše autorská čtení. Nemám právo nikomu nic nařizovat či zakazovat, ale chtěl bych aby LIS byl přece jenom něčím víc než debatním kroužkem, kde si „pěkně pokecáme“. Já už jsem takový, dávat si vyšší cíle. Ani komora mně nestačila (odstoupil jsem z představenstva), z LISu odstoupit nechci, protože je to kus mého života, kde jsem prožil hodně dobrého, ale ... myslím si, že je čas zkusit to trochu jinak. Myslím si, že by to měl zkusit i LIS! Hrozně bych mu to přál!

Václav

P.S. Omlouvám se pochopitelně těm, co pro LIS a regionální literaturu stále něco dělají, těm, kteří píší a snaží se vydávat!

REDAKČNÍ POZNÁMKA

Nevím, jestli jste si všimli jedné podstatné změny v dnešní Kobře? Od lednového čísla ročníku 2004 vychází KOBRA číslovaná. Toto opatření jsem udělal především na naléhání Jany Benešové, které dělalo potíže řazení kopií, ale i pro větší přehlednost a možnost upoutávek a odkazů na jednotlivé stránky.

A na co se můžete v únorové Kobře těšit? Tak především se duševně odhalí třetí člen LISu pod lupou, tentokrát Bohumír Procházka. V úvodním fejetonu se podívám na věkovou hranici na Šrámkově Sobotce, jak vypadá letošní ročník Jivínského Štefana, kolik příspěvků snesla Řehečská slepice a nebudou chybět ani další oblíbené KOBŘÍ speciality.

Václav

PŘÍBĚH Z LÁZNÍ

Zlata ZÁKOUTSKÁ

Poprvé se potkaly v parku před lázeňským domem. Letmý pozdrav, úsměv a teprve ve výtahu zjistily, že jedou nejen do stejného poschodí, ale že přes jeden pokoj jsou blízké sousedky. "Zastavte se někdy na kus řeči, budu ráda!"

Vzájemně se nepředstavily, ale byly si sympatické a každé vybočení ze stereotypu lázeňského dne přináší naději na zahrnutí nudy. Druhý den použila Dana pozvání. Potřebovala si půjčit budík. První procedura jí začínala už v 6:30 hodin a po únavě z koupelí a čerstvého vzduchu si nebyla jista, zda se sama probudí. Zaklepal na masivní dveře. Dvě spolubydlící seděly u stolku s knihou a křížovkou, prostor byl provoněn kávou. Nastalo vzájemné představování. Boženka se vrátila ke křížovce, Milena s Danou se usadily na váleňdě a tiše si povídaly.

"Ne, děkuju, kafe nechci, jen ten budík, hned zítra ho vrátím. Dík. Už musím jít." Dana vstala a její oči se dostaly do úrovně poličky nad váleňdou. Přitáhla ji fotografie roztomilého klučiny. "Jé, Honzík, už mu jsou jistě čtyři roky, že?", nezvládla Dana své překvapení. Boženka tázavě zvedla oči od křížovky. Milena se zarazila, viditelně zbledla.

"Jak víte, že je to Honzík, vy ho snad znáte?"

Teď byla Dana "v úzkých" a ze situace se vykoktala odpovědí, že takový pěkný klučina se může jmenovat jedině Honzík, ona že má doma podobného Jěňu a ještě dva starší a rychle se odporoučela.

Druhý den si k navrácení budíka vybrala chvíli, kdy viděla Mileninu spolubydlící odcházet. Milena ji přivítala velmi zdrženlivě, ba chladně.

"Chci všechno uvést na pravou míru," spustila Dana.

"Ne, nebojte se, nejsem z rodiny Ničových, ani je neznám, zato znám už dva roky vašeho adoptovaného synka. Je to milý a chytrý chlapec. Když jste jezdili k nám do Dětského domova byla jsem dlouhodobě nemocná, pak operace, proto se neznáme a jsem teď tady. Mezi tím jste si Honzika odvezli a já jen vím, že jste z Hradce. To je vše na vysvětlenou a pro vaše uklidnění."

Mileně se vrátil úlevný úsměv a nadšeně se rozpovídala o Jendovi. Jen kvůli němu se přestěhovali z Hradce do menšího města, kde koupili domek se zahradou, aby je tamní lidé poznali už jako rodinu s dítětem. Začal tam chodit do školky. Drobné mezery ve znalostech se brzy srovnaly a když poznal, že každý den pro něj přijdou a vrací se domů, úplně se uklidnil a je mezi dětmi rád.

"Víte co, Dano, chcete ho vidět? Dá se to zařídit. O víkendu za mnou s manželem přijedou a mohli bychom se jako náhodou potkat. Je to skoro rok, snad vás nepozná, dítě brzy zapomene." V sobotu odpoledne se setkali v parku. Dana už z dálky viděla rodiče a okolo nich poskakující dítě. Pozdravili se a krátce představili. Chlapec na okamžik zapátral v Danině tváři a pak jí nebojácně podal ruku a při jeho "ahoj, já tě znám," všichni strnuli.

"A odkud mě znáš?" rychle zareagovala Dana.

"Tys byla ve školce než jsme se odstěhovali z Hradce do domečku."

"Máš dobrou paměť," jakoby nic ho pochválila.

Pátravé oči dítěte ztratily podezřívavý otazník a ona i rodiče si oddechli. Přestup dítěte z Dětského domova do rodiny byl překryt vystřídáním a pobytem ve dvou školkách. Kolektivy dětí, tedy i učitelky se v dětské paměti smísily.

"Měj se dobře, Honziku, třeba se někdy v Hradci potkáme!"

"Já nejzdím do Hradce, máme domeček s Bingem, to je náš pejsek, přijed' k nám, ukážu ti ho,jó, je moc hodnej. Plácnem si na to! Ale stejně tě znám, pamatuju se, jak jsem jednou ve školce stonal a tys mě celou noc hladila a mluvila na mě a já byl rád a nebál jsem se."

Rychle se rozloučily, aby se Honzíkovy vzpomínky ještě víc neupřesnily.

Ohlédla se za odcházejícími. Jendovy myšlenky se už daly úplně jiným směrem. Honil veverku a smál se. Danina práce byla motivována tímto drobným příběhem. Právě si uvědomila a tiše se radovala z dalšího zachráněného dětství.

Pokora přichází sama

***Rozsypaný hrách
tlačí do kolen
A doma není med
S východem slunce
nad Pálavou
se dřevěná káča
točí naposled***

Pavel Vydra, PF 2004

(Pozdrav s omluvou posílá všeňský autor Pavel Vydra. Svoje PF LISu zaslala i Renáta Šťastná s novou fotografií syna.)

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně jako interní
tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Ročník 5. Číslo 1. Leden 2004 .
(14. ledna 2004)
www.kobra.zde.cz